

Voorjaarsnota 2022, 1^e Bestuursrapportage 2021 en jaarrekening 2020

Voorzitter,

Ondanks de onzekere periode - waarin we nog steeds verkeren – staat Lokaal Belang volledig achter de lijn die de komende jaren binnen onze gemeente wordt uitgezet. Niet afwachten op wat er komen gaat, maar proactief grote thema's oppakken. Thema's als de versnelling van de woningbouwopgave, de ontwikkeling Oude IJsselzone, vergroening in alle kernen, vitale en toekomstgerichte schoolgebouwen, maar zeker ook aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor de langere termijn. Voor Lokaal Belang is stilstand, achteruitgang. En dat zou voor onze gemeente heel erg zonde zijn, want we zijn ECHT op de goede weg.

En dat we op de goede weg zijn, wordt bevestigd door de documenten die vanavond voor liggen. We willen grote complimenten maken aan de ambtelijke organisatie. Ondanks corona is er keihard gewerkt, zijn stappen gezet in verschillende projecten en zijn er ook mooie resultaten behaald. Dank hiervoor!

Voorzitter, het behalen van deze mooie resultaten was zeker niet gelukt als er geen daadkracht en LEF getoond was door college en raad. Lokaal Belang is hier trots op en heeft altijd haar verantwoordelijkheid genomen op momenten dat dat ook nodig was.

De basis is gelegd bij de programmabegroting 2020 vastgesteld op 7 november 2019. Helaas stond niet de gehele raad achter de uitgesproken ambities. De fracties van de VVD en de SP (nu PRO) hadden geen vertrouwen in de plannen van dit college. Als Lokaal Belang hopen we dat dit vertrouwen ook bij die fracties gaat ontstaan. Op deze manier komen we samen verder, met lef samen bouwen aan onze toekomst!

Het Sociaal Domein

Een van de dossiers waar keihard is gewerkt is het Sociaal Domein. Miljoenentekorten zijn in een paar jaar omgebogen. Niet door te bezuinigen op de jus van de samenleving (subsidies, voorzieningen etc.), maar door vol in te zetten op de transformatie. Op grond van visie is gekomen tot een nieuwe manier van werken binnen de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Binnen onze gemeente willen we graag werken vanuit vertrouwen. Binnen de raad is bij de meeste fracties dit vertrouwen aanwezig. Met recht is Lokaal Belang trots op wat er zoal is gepresteerd. Voor veel gemeenten is de Oude IJsselstreek een voorbeeldgemeente hoe je binnen het Sociaal Domein kunt veranderen en is aan de buitenwacht laten zien dat er binnen de Rijksmiddelen kan worden gewerkt. Belangrijk hierbij: geld volgt het beleid.

Heer de Lange, hoort u dit goed? Er is geen sprake meer van tekorten in het Sociaal Domein (destijds ook voorspeld door onze profeet de heer Vossers), we kunnen zelfs onze reserve Sociaal Domein versterken. U hebt destijds aangegeven dat dit onmogelijk zou zijn en termen genoemd als volksverlakkerij, jezelf in de maling nemen etc. En zie, het tegendeel is bewezen!

Zien wij als Lokaal Belang dan helemaal geen risico's de komende periode?

Natuurlijk blijft de coronacrisis een potentieel risico. Het is op dit moment bijna onmogelijk in te schatten wat de (financiële) impact op de middellange termijn zal zijn op de diverse terreinen. Het Rijk en Provincie zullen de financiële steun de komende maanden gaan afbouwen en zullen de inwoners en bedrijven het weer zelf moeten doen. Daarom is het belangrijk dat we als gemeente de komende periode steun en toeverlaat zijn, maar ook bondgenoot om samen sterker uit deze crisis te komen. Lokaal Belang is blij te lezen dat de komende periode wordt onderzocht wat de gemeente kan betekenen in het herstel en creëren van kansen in deze.

Daarnaast zijn veel zaken - in afwachting van de formatie van het nieuwe kabinet - 'on hold' gezet wat voor de gemeenten ook de nodige financiële onzekerheid met zich meebrengt. Hierbij moet je denken aan onduidelijkheid over de herijking van het gemeentefonds, wordt de omvang van de algemene uitkering groter (onder het mom van 'de koek moet groter') etc. Hoe sneller hier duidelijkheid over komt, des te eerder de gemeente zijn ambities kan bijstellen. Want er liggen genoeg 'grote' opgaves op de plank.

In de Voorjaarsnota 2022 wordt een aanzet en koers gegeven richting de begroting 2022 en verder. Een begroting die door de nieuwe gemeenteraad verder vorm moet worden gegeven. Belangrijk hierbij blijft dat verantwoord omgegaan wordt met samenlevingsgeld en daarmee ook zoveel mogelijk de goede dingen worden gedaan.

Voorzitter, Lokaal Belang zal per programma de speerpunten voor de begroting 2022 met u delen.

Programma 1. Gemeente waar het goed wonen is

Vergroenen / verduurzamen

De gemeente Oude IJsselstreek is een groene gemeente. Niet alleen door het vele groen in het buitengebied, denk maar het unieke coulissen landschap en aan het vee in de wei, maar er komt ook steeds meer groen in de bebouwde kom.

Hierbij draagt de actie "Tegel eruit-boom erin" zeker aan bij. Wat Lokaal Belang betreft: hou de vaart erin met deze succesvolle actie.

Kweek bewustwording bij onze inwoners dat we allemaal een omslag moeten maken naar meer groen in- en om het huis. Kleur- en fleur in de centra zorgt voor extra beleving en is belangrijk voor de sfeer. Lokaal Belang roept alle ondernemersverenigingen op hierbij aan te haken.

En met "vergroenen" bedoelen we niet alleen de natuur. We willen ook graag groene energie opwekken. Daartoe zijn wij al goed op weg. En in de raadsvergadering van vorige week hebben wij als gemeenteraad unaniem -en met respect voor elkaar- het Burgerinitiatief betrokken bij de energietransitie.

Want zoals gezegd: we zijn er nog lang niet. En daar - voor het vervolg - hebben wij onze inwoners hard bij nodig. Onze inwoners moeten betrokken worden bij de grote transitie die eraan komen, zoals “Wijken van de toekomst “/ “van het gas af”, etc. Ook verwachten wij ondersteuning van de landelijke overheid. “Over de schutting kieperen.....” is er in dit geval niet bij!!

Vitaal buitengebied

Het landschap is steeds in verandering, het landschap zoals het er nu uitziet, is grotendeels ontstaan door de mensen die er wonen en werken. Wat we ook gaan doen: woningbouw, ontwikkelen van industrieterreinen, meer natuur aanleggen. Grond waar boeren nu mee werken, leven en voedsel produceren. De druk op grond in het buiten gebied is enorm. We moeten daarbij goede afwegingen maken.

Nieuw in de meerjaren begroting is voor de komende 4 jaar een bedrag voor het landschapsfonds van € 40.000, €1 per inwoner. De eerste aanzet van € 40.000 structureel is een goede start. Maar als we echt verder willen met de verbetering van het landschap is € 40.000 structureel te weinig.

Neem nu bijvoorbeeld het krediet van €22.000, welke vrijvalt uit het schetsboek “t’ Venne” (pagina 131 van de jaarrekening). Zoals in de commissie al aangegeven zouden wij dit bedrag als incidenteel bedrag graag toe willen voegen aan het landschapsfonds 2022. We hebben inmiddels begrepen dat er – als uitwerking van de Visie op landschap- gewerkt wordt aan de opstart van diverse projecten. We noemen o.a. Natuur Inclusief Boeren en projecten die aansluiten bij Kringlooplandbouw. Zoals eerder aangegeven: als we echt resultaat willen boeken kunnen we met jaarlijks € 40.000,-- niets.

Je kunt namelijk geen landschap onderhouden, als daar geen langdurig goede vergoeding tegenover staat. Dit hebben we ook benoemd bij de vaststelling van de visie op landschap.

Dus nu projecten in de stijgers zetten, op zoek naar langjarige financiële middelen bij Provincie, Rijk, etc..... én niet te vergeten: Werk samen met onze werkers in het veld!!

Bouwen

De roep om woningen is groot. Hiervoor moeten we aan de “bak”. Om de versnelling van de woningbouw, zowel binnen de bebouwde kom als op de uitleglocaties, voortvarend te kunnen blijven oppakken zijn aanvullende middelen nodig. Hiervoor wordt het revitaliseringsfonds structureel maar ook incidenteel ingezet. Ons voorstel is om dit fonds behouden te laten blijven en in te zetten voor uitzonderlijke projecten en bij de jaarrekening via een amendement een € 0,6 miljoen te bestemmen voor het voortvarend blijven oppakken van de woningbouw. De besteding van de € 0,6 mln. moet gebruikt worden in extra “handen” op de betrokken afdelingen, om zodoende kleine- en grote projecten voortvarend op te kunnen blijven pakken en zo een stuwmeer te voorkomen.

Ontwikkeling Oude IJsselzone en DRU-industriepark

Wij zien het enorme potentieel van het DRU IP voor de héle gemeente en de regio. DRU IP 4.0 kan een culturele en toeristische trekpleister worden met een economische impuls en de daarbij behorende groei van de werkgelegenheid. Zeker wanneer daarnaast de ontwikkeling van de Oude IJsselzone vorm gaat krijgen. De mooie plannen die hiervoor gepresenteerd zijn tonen lef en zullen de Oude IJsselstreek aantrekkelijker maken om te wonen, te werken en te recreëren.

Programma 2: Een leefbare gemeente

We gaan een corona tijd achter ons laten waarbij ieder zijn eigen verhalen heeft. Verhalen van “naoberschap” tot eenzaamheid, ziekte en herstel, verdriet en verlies. Samen moeten we verder, zonder iemand achter te laten.

Klaar staan voor die ander die dat extra stuk hulp nodig heeft of nodig zal hebben, zodat we met zijn allen de toekomst met al haar uitdagingen zullen betreden, toegankelijk voor iedereen.

Allereerst een groot compliment voor alle betrokkenen: Wat is er veel bereikt en met wat voor resultaat. Daarentegen concludeert Lokaal Belang ook dat er nog veel op de rol staat en we zijn ons ervan bewust dat dit een forse uitdaging is.

Lokaal Belang heeft de volgende speerpunten voor dit programma:

- De verdere ontwikkeling van Stoer met daarbij natuurlijk ook de passende uitstroomresultaten die aansluiten bij de visie die Stoer voor de gemeente Oude IJsselstreek uitvoert;
- Het integraal werken binnen het sociaal domein met veel aandacht voor het verder uitwerken van preventie, meedoen beleid, inburgering, schuldhulpverlening en de optimalisering van de financiële ondersteuningsregelingen.

Door de corona pandemie vragen groepen als jeugd, ouderen extra aandacht en we moeten in ieder geval de extra financiële middelen die we van het rijk gekregen hebben daarvoor inzetten waar ze voor bedoeld zijn;

- Lokaal Belang is erg blij met de extra aandacht voor onze inwoners met dementie. We missen de aandacht voor- en maken ons grote zorgen over een groep mensen- met verward gedrag door psychische oorzaken, verslaving etc. en vragen hier extra aandacht voor. Deze groep is al voor, maar zeker tijdens Corona toegenomen in omvang;
- Ook vragen we aandacht voor wonen met zorg en de groeiende eenzaamheid onder een deel van onze inwoners. Ook voor nieuwe woon initiatieven en de zorgen om personeelstekorten.

Vraag aan het college: Wat ziet u als nieuwe mogelijkheden om in de toekomst goede zorg te kunnen blijven bieden om de grote toename en de lange wachtlijsten het hoofd te kunnen bieden?

Dat we als gemeente op de goede weg zijn, staat voor Lokaal Belang als een paal boven water! Waar wij als fractie wel heel benieuwd naar zijn is of onze inwoners net zo over deze nieuwe manier van werken denken.

Er komen natuurlijk verkiezingen aan waar de inwoners hun mening kunnen uiten, maar zolang zouden wij niet willen wachten om die meningen te horen. Misschien kunt u ons tijdens een MO commissie bij praten over deze inwonertevredenheid.

Programma 3: De werkende gemeente

Uitvoeringsprogramma toerisme en recreatie

Het heeft wat voeten in aarde gehad en we hebben als raad een actieve rol gespeeld in dit onderwerp, maar er ligt nu een gedegen uitvoeringsprogramma waar we mee vooruit kunnen.

Het recreatieve en culturele aanbod wordt vergroot, maar ook het belang van groei van de vrijetijdseconomie in onze gemeente wordt hiermee onderstreept.

We begrijpen dat de focus zal liggen op de ambitieuze plannen voor het DRU-IP met een hotel en een depot-museum.

Maar gelukkig is er ook ruim aandacht voor de andere toeristische kerngebieden in onze gemeente. Bijvoorbeeld: de aanleg en opwaardering van fiets- en wandelroutes, Huis Landfort en de stimulering van verblijfsmogelijkheden zijn positieve ontwikkelingen voor onze gemeente.

Particuliere initiatieven krijgen de ruimte. De rode loper gaat uit voor ondernemers in de toeristische sector. En met steun van de voltallige raad is Lokaal Belang ervan overtuigd dat we veel van dit alles kunnen realiseren in de komende jaren.

Vitale en toekomstgerichte bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen IJsselweide en Hofskamp Zuid zijn geselecteerd voor revitalisering. Ook Lokaal Belang vindt het belangrijk deze bedrijfsterreinen aantrekkelijk te houden. Goed dat onderzocht gaat worden hoe en op welk niveau we dit willen gaan doen.

Wat ons betreft wordt er in dit onderzoek niet alleen gekeken naar samenwerking tussen bedrijven in dezelfde branche op hetzelfde bedrijfsterrein, maar ook naar deze samenwerking wanneer de betreffende bedrijven níét op hetzelfde bedrijfsterrein gevestigd zijn.

Gelijke kansen voor iedereen

Door de aanpak van STOER krijgt iedereen die nu nog niet mee kan doen de kans om dat op zijn of haar manier te kunnen gaan doen.

Ook heeft inclusie veel aandacht binnen onze gemeente, denk aan het succes van de openbare toiletten, de algemene toegankelijkheid, de aandacht voor dementie en gisteren is de bijeenkomst Onbeperkt meedoen geweest.

Vitale en toekomstgerichte schoolgebouwen

Blij zijn we met de bouwplannen voor de IKC's in Gendringen en Silvolde, maar daarna ook nog in Etten en Ulft zuid. Goede gebouwen die voldoen aan de eisen van modern onderwijs en niet onbelangrijk Passend/inclusief Onderwijs. Wij kunnen dan ook instemmen met de verhoging van de budgetten voor de bouw van de IKC's Gendringen en Silvolde!

Programma 4 en 5: De dienstverlenende gemeente en bedrijfsvoering

Participatie met inwoners

Mooi dat het participatiebeleid opgepakt wordt. Afgezien van het feit dat het wettelijk verplicht is als onderdeel van de Omgevingswet, wordt het belang hiervan door onze fractie onderstreept. Al onze inwoners moeten mee kunnen denken, praten en meedoen.

In de onlangs besproken startnotitie staat: 'Participatie is maatwerk'. We moeten ervoor waken dat we niet een te algemeen beleid maken. Het moet genoeg houvast bieden in de verschillende participatietrajecten. De rollen en verantwoordelijkheden van de diverse betrokken partijen moeten duidelijk gedefinieerd zijn. We denken dat een beslisboom een goed hulpmiddel kan zijn. Aan de hand van deze beslisboom kan een 'op maat' stappenplan gemaakt worden voor het aanvraagtraject. Op deze manier is duidelijk wie er wanneer aan zet is.

Tot slot: om verwarring met de Participatiewet – wat iets totaal anders is - te voorkomen stellen wij voor om het Participatiebeleid vanaf nu Participatie- & Inspraakbeleid te noemen. Kan de portefeuillehouder deze toezegging doen?

Voorzitter, tot slot:

In de Oude IJsselstreek gebeurt de komende jaren veel moois. Dat gaan we doen door nog meer en beter samen te werken. Met zijn allen, als raad, college en ambtelijke organisatie. Dat verdienen onze inwoners!

Tot zover de 1^e termijn.